

MAT Á UMHVERFISÁHRIFUM

SAMKVÆMT LÖGUM NR. 63/1993

VEGNA BORGARFJARÐARVEGAR UM SELFLJÓT, HJALTASTAÐAÞINGHÁ, NORÐUR-MÚLASÝSLU

NIÐURSTÖÐUR FRUMATHUGUNAR OG ÚRSKURÐUR SKIPULAGSSTJÓRA RÍKISINS

1. INNGANGUR

Með vísun til 7. greinar laga nr. 63/1993 um mat á umhverfisáhrifum, var lagning Borgarfjarðarvegur um Selfjót tilkynnt til frumathugunar hjá embætti skipulagsstjóra ríkisins, með bréfi dagsettu 31. mars 1995.

Framkvæmdaraðili: Vegagerðin.

Markmið framkvæmdar: Markmið framkvæmdarinnar er að bæta vegasamband frá Héraði til Borgarfjarðar eystri og innan svæðis í Hjaltastaðaðinghá.

Framkvæmd kynnt í frummatsskýrslu Vegagerðarinnar: Borgarfjarðarvegur um Selfjót. Bygging nýrrar brúar yfir Selfjót, um 500 metrum neðan núverandi brúar og vegtengingar að henni beggja vegna fljóts.

Fyrirhuguð brú verður 60 metra steipt bitabrá í þremur höfum (hafskipting 18, 24 og 18 metrar). Við ákvörðun á vatnsopi brúarinnar hefur verið höfð hliðsjón af núverandi brú, þannig að flutningsgetan verði sambærileg. Farvegur Selfjóts er um 210 metra breiður við fyrirhuguð brúarstæði, þannig að fyllingar verða um 130 metrar út í farveginn. Fyrirhuguð brú mun leysa af hólmi núverandi brú (byggð 1936) og brú yfir Knarrará, en núverandi brú yfir Selfjót og vegfyllingar við hana verða fjarlægðar.

Vestan fljóts verður lagður nýr um 1 km langur vegur. Hann fer um gróið sléttlendi með sendnum jarðvegi og smáum tjörnum og að hluta um gamalt tún. Svæðið er á Náttúruminjaskrá vegna lífríkis og votlendis.

Austan fljóts verður lagður um 600 metra langur vegur, sem að hluta mun fylgja núverandi veglínu, en annars fer hann um ræktað tún á aurkeilu.

Aflagður vegarkafli á votlendissvæðinu vestan fljóts verður jafnaður út og fjarlægður á um 80 metra kafla þar sem hann liggur yfir tjarnir.

Efnistaka til framkvæmdarinnar er fyrirhuguð úr námum í eyrum við Lagarfljót innan við bæinn Hól (auðkennd náma A í frummatsskýrslu), vestan Selfjóts í landi Gagnstöðvar (náma B) og Heyskála (náma C), austan Selfjóts í aurkeilu utan Knarrará (náma D) og í klapparholti við veg í Vatnsskarði (náma E).

Fyrirhuguð er að að setja tvíbreitt ristarhlið á landamörk Heyskála og Gagnstöðvar í stað núverandi ristarhliðs vestan brúar og girða sunnan með fyrirhuguðum vegi frá landamörkum Gagnstöðvar og Heyskála að fyrirhugaðri brú yfir Selfjót.

Frumathugun: Framkvæmdin var tilkynnt til embættis skipulagsstjóra ríkisins þann 31. mars 1995 og frummatsskýrsla lögð fram. Tilkynning var formlega móttækin af embætti skipulagsstjóra ríkisins með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og hófst þá frumathugun. Framkvæmdin var auglýst opinberlega þann 19. apríl 1995 og birtist auglýsingin í Lögbirtingablaðinu, Morgunblaðinu og í sjónvarpsfréttablaðinu Á skjánum. Frummatsskýrsla lá frammi til kynningar frá 19. apríl til 26. maí 1995 hjá embætti skipulagsstjóra ríkisins, Reykjavík, á skrifstofu Vegagerðarinnar, Fellabæ, hjá Guðmundi Sigurðssyni, varaoddvita Hjaltastaðahrepps, Laufási og á hreppsskrifstofunni Borgarfirði eystra. Engar athugasemdir bárust á kynningartíma. Leitað var umsagnar fimm opinberra umsagnaraðila: Hreppsnefndar Hjaltastaðahrepps, Landgræðslu ríkisins, Náttúruverndarráðs, Veidimálastofnunar og Þjóðminjasafns Íslands. Einnig var leitað álits Veidifélags Selfljóts og Sigurðar Sigurðarsonar, dýralæknis á Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði, Keldum.

Gögn lögð fram við frumathugun:

1. **Frummatsskýrsla:** Borgarfjarðarvegur um Selfjót. Kynning verkefnis. Vegagerðin 1995.
2. Gátlisti fyrir mat á umhverfisröskun framkvæmda. Selfjót. Eftirlitsmaður Náttúruverndarráðs á Austurlandi, 23.9.94.
3. Brú yfir Selfjót. Brúarlengd og botnkóti. Vegagerðin, janúar 1995.

2. UMSAGNIR

Leitað var umsagnar **Hreppsnefndar Hjaltastaðahrepps** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 10. maí 1995. Þar kemur fram að:

„Hreppsnefnd hefur ekki fremur en áður (samanber F2 erindi 3.1.'95 [fylgiskjal í frummatsskýrslu, innskot Sk.r.]) athugasemdir við legu væntanlegs vegar eða brúar. En oddvita var falið að benda á eftirtalin atriði:

1. Sá misskilningur kemur fram í bæklingnum bls. 2 og 5 að samkomulag umráðamanna lands á „Eyjum” (F3) við Landgræðsluna frá sept. '72 feli í sér friðun alls lands á Heyskálum fyrir beit. Þetta á eingöngu við þann hluta jarðarinnar sem liggur norðan við girðingu merkt I á meðfylgjandi afstöðumynd.
2. Auk girðingar sunnan vegarins sem óskað er eftir í erindi mínu frá 3.1. sl. er óskað eftir að Vegagerðin girði norðan vegarins frá brú að línu II, (eða nærri henni) merkt með rauðu, til norðurs og tengi vegargirðinguna þar út í línu I. Hlið þurfa að vera á girðingunum beggja vegna vegarins vegna nýtingar landsins.
3. Eftir viðræður við fulltrúa Landgræðslunnar (Guðmar) og ábúendur á Unaósi tel ég að farsælast muni vera að hafa ristarhliðið skammt frá vestari fljótsbakkanum (en ekki á landamörkum við Gagnstöð eins og óskað var eftir áður) með nokkuð rúmu hólfi við fljótið til að taka við búfé sem gæti lent á brúna úr afréttinni fyrir austan. Ganga þarf frá endastólpum þeirrar girðingar með tilliti til lægsta fjöruborðs.
4. Náma C er á þeim stað sem sauðatað var grafið fyrir fjárskipti vegna riðuhreinsunar, auk þess er landið á þessum slóðum í góðri sókn gróðurfarslega og væri því eftirsóknarvert ef taka mætti efnið sem úr henni átti að flytja vestan við línu II.
5. Þar sem erfitt er um ræktunarland á Unaósi og land það sem bent er á sunnan og vestan túns á Heyskálum er fremur ólöglegt og dýrt í ræktun legg ég áherslu á að bætur fyrir ræktun sem tapast við framkvæmdir verði að vera verulega yfir meðalverði á ha. ef tryggja á að búskaparskilyrði á Unaósi skerðist ekki af þessum sökum.

Framantaldar ábendingar geta komið til endurskoðunar af okkar hálfu ef sérstök rök mæla með annars konar lausnum.”

Umsögnin var send Vegagerðinni Reyðarfirði með símbréfi dagsettu 17. maí 1995.

Leitað var umsagnar **Sigurðar Sigurðarsonar, dýralæknis, Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði, Keldum** varðandi efnistöku í landi Heyskála með bréfi dagsettu 16. maí 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 13. júní 1995. Þar segir:

„Ég tel ekki smithættu stafa af því þótt efni til vegagerðar verði tekið í námu þeirri, sem merkt er C í þeim gögnum sem send voru, ef gætt er eftirfarandi atriða:

1. Hvergi sé farið nær urðunarstað en 30 metra.
2. Ekki verði hreyft við landi á þessu svæði nema í samráði við Alfreð Aðalbjarnarson bónda á Unaósi, en hann veit manna best hver mörk svæðisins eru þar sem úrgangurinn var grafinn og hefur tekið að sér að merkja hann vandlega.”

Umsögnin var send Vegagerðinni Reyðarfirði með símbréfi dagsettu 13. júní 1995.

Í bréfi **Vegagerðarinnar** til Skipulags ríkisins dagsettu 22. maí 1995 kemur eftirfarandi fram um efnistöku í landi Heyskála:

„Vegagerðinni var ekki kunnugt um að grafið hafði verið riðusýkt sauðatað á svæðinu. Enginn ummerki voru á svæðinu, né kom fram þegar grafnar voru prufuholur á svæðinu sl. haust. Engar athugasemdir voru við efnistökuastaðina þegar þeir voru kynntir ábúendum á loftmynd.

Námusvæðið verður fært til ef þörf krefur, eða magn aukið á námu B, sem nemur áætlaðri efnistöku í námu C.”

Leitað var umsagnar **Landgræðslu ríkisins** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 19. apríl 1995. Þar segir:

„Þeir framkvæmdaþættir sem kunna að hafa umhverfisáhrif er varða Landgræðslu ríkisins eru:

1. Efnisnámur - æskilegt væri að gerð verði ítarlegri grein fyrir hvernig og hverju verði sáð í námu B, C og D og hvernig eftirmeðferð verður háttáð, þ.e. áburðargjöf o.s.frv.
2. Gróðurlendi - vísað er til umsagnar fulltrúa Náttúruverndarráðs á Austurlandi frá 17.12.1994 í skýrslu Vegagerðarinnar, sem að undirritaður telur fullnægjandi.
3. Girðingar og ristarhlið - æskilegt að fá merkt inn á yfirlitskort núverandi girðingar og ristarhlið, legu og gerð fyrirhugaðrar girðingar með vegi og staðsetningu á nýju ristarhliði.”

Umsögnin var send Vegagerðinni Reyðarfirði með bréfi dagsettu 8. maí 1995 með ósk um svör við fyrirspurnum sem fram komu í umsögn Landgræðslu ríkisins.

Svör **Vegagerðarinnar á Reyðarfirði** við fyrirspurnum Landgræðslu ríkisins bárust í bréfi dagsettu 22. maí 1995. Þar koma fram eftirfarandi svör við liðum 1 og 3 í bréfi Landgræðslu ríkisins:

„1. Gengið verður frá námusvæðum í samráði hluteigandi aðila eins og fram kemur í frummatsskýrslunni. Vegagerðin mun leita til Landgræðslunnar um framkvæmd og eftirmeðferð á svæðunum, vegna þekkingar hennar á aðstæðum.

3. Eins og fram kemur í frummatsskýrslunni er tilgreint að girt verði á landa-mörkum og girt sunnan vegar að brúnni. Haft var samband við Landgræðsluna, oddvita og ábúendur og voru aðilar sammála þessari tilhögun. Síðar hafa komið fram óskir um breytingar sbr. bréf oddvita Hjaltastaðahrepps dags. 10.05.'95.

Samkvæmt vegalögum er lausaganga búfjár bönnuð þar sem girt er beggja megin vegar og eru ábúendur ábyrgir gagnvart vegfarendum. Eftir viðræður við ábúendur, fulltrúa landgræðslunnar og oddvita er ákveðið að setja ristarhlið austan brúar og girða beggja megin vegar samkvæmt meðfylgjandi korti.”

Svör Vegagerðarinnar voru send Landgræðslu ríkisins með símbréfi dagsettu 23. maí 1995.

Leitað var umsagnar **Náttúruverndarráðs** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 12. maí 1995. Þar segir:

„Vegtenging að brúnni mun fara um sérstætt gróðurlendi norðan fljótsins í landi Heyskála. Þar eru slétt flóalönd með sendnum jarðvegi. Jarðvatnsstaða er há og þar eru margar smátjarnir með sérstæðu gróðurfari. Tjarnirnar sem fyrirhuguð veglína liggur um eru ysti hluti á stóru tjarnarsvæði á milli Heyskála og Gagnstöðvar en allt svæðið er á Náttúruminjasrá vegna lífríkis

og votlendis (Náttúruminjasráð 1991, svæði nr. 605). Talið er að breyting á núverandi veglínu sé svo óveruleg að hún muni væntanlega ekki hafa áhrif á fuglalíf svæðisins.

Náttúruverndarráð fellst fyrir sitt leyti á staðsetningu fyrirhugaðrar veglínu, með eftirfarandi skilyrðum:

1. Að gróðurfarsúttekt verði gerð á tjarnasvæðinu á Heyskálum. Æskilegt er að fyrirhugað vegstæði verði athugað sérstaklega með tilliti til sjaldgæfra tegunda og eða gróðursamfélaga. Verði niðurstaða gróðurfarsúttektar sú að á svæðinu séu sjaldgæfar plöntur og eða gróðursamfélög, þá verði vegstæðið endurmetið.
2. Að öllu malarefni verði ekið frá núverandi vegi (stöð 300) að túni (stöð 700). Jafnframt verði þess gætt að ekki verði ýtt upp í vegstæðið á sama vegarkafli.
3. Að núverandi vegur sem fer um norðurhluta tjarnasvæðisins verði fjarlægður.
4. Að frágangur á jarðefnisnámmum verði í samráði við eftirlitsmann Náttúruverndarráðs á Austurlandi.”

Umsögnin var send Vegagerðinni Reyðarfirði með símbreffi dagsettu 16. maí 1995.

Leitað var umsagnar **Veidimálastofnunar** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 24. apríl 1995. Þar segir:

„Fyrirhuguð brúargerð á Selfljóti gæti haft áhrif á veiðinýtingu þar sem brúarstæðið liggur á hefðbundnum veiðistað samkvæmt upplýsingum Veiðifélags Selfljóts og Gilsár. Hvort og hve mikil áhrifin verða er ekki hægt að sjá fyrir. Vegagerð ríkisins og Veiðifélags Selfljóts og Gilsár hefur verið gerð grein fyrir mögulegum áhrifum og hvernig helst megi draga úr þeim eins og fram kemur í liðum F5 og F6 í matsskýrslu. Þar kemur fram að hafa beri samráð við hagsmunaaðila þ.a. framkvæmdin hafi sem minnst áhrif á nýtingu meðan vinna stendur yfir. Hvort varanleg áhrif framkvæmda verða á veiði gæti þurft að meta eftir á. Gerð nýrra veiðistaða gætu komið til álita sem úrbætur.

Ábendingar Veidimálastofnunar liggja fyrir í matsskýrslu og ljóst að hagsmunaaðilum hefur verið gerð grein fyrir þeim. Ekki er því ástæða til frekari athugasemda.”

Umsögnin var send Vegagerðinni Reyðarfirði með bréfi dagsettu 8. maí 1995.

Leitað var umsagnar **Veiðifélags Selfljóts** með bréfi dagsettu 8. maí 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 23. maí 1995. Þar segir:

„1. Besti veiðitími í Selfljóti er frá 15. júlí til septemberloka. Æskilegasti tíminn til framkvæmda við fyrirhugaða brú er því utan þess tíma.

2. Í þessari netalögn hefur veiðst samkvæmt veiðiskýrslum undanfarin 4 ár.

1990 112 bleikjur samtals 129 pund (64.5 kg) og 3 urriðar.

1991 125 " " 160 "

1992 101 " " 202 "

1993 99 " " 132 "

Að meðaltali 109 bleikjur 155 pund. Meðalþyngd pr fisk 1,4 p. Að meðaltali hefur net verið lagt 10 sinnum á sumri þessi ár.

Reynslan sýnir að allt rask og breytingar á fallvötnum getur hæglega eyðilagt veiðistaði. Varla verður hægt að tala um sama veiðistaðinn eftir byggingu nýrrar brúar. Því er nauðsynlegt að við hönnum og framkvæmd verksins verði tekið tillit til og passað upp á að þarna verði áfram góður veiðistaður. Það er ekki einungis að þetta sé góður staður til netalagna heldur er þetta annar tveggja bestu stangveiðistaðanna á svæði 1 sem er það svæði vatnakerfisins sem næst liggur sjó.

Samkvæmt upplýsingum ábúenda Unaóss var gömul netalögn beint niður af bæ en hún er nú ónýtt vegna sands. Annar staður til netalagna er utar. En þangað er bæði lengra og óhentugra að sækja.

Að öðru leyti vil ég aðeins vísa til bréfs til Vegagerðarinnar á Reyðarfirði frá 23. mars sl. sem þið hafið afrit af.”

Umsögnin var send Vegagerðinni Reyðarfirði með símbrefi dagsettu 26. maí 1995.

Leitað var umsagnar **Þjóðminjasafns Íslands** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 2. maí 1995. Þar segir:

„Með hliðsjón af bréfi forstöðumanns Safnastofnunar Austurlands til framkvæmdaraðila, dags 9. febrúar, og því að engar upplýsingar eru til um skráðar eða friðlýstar fornleifar á framkvæmdasvæðinu hefur Þjóðminjasafn Íslands engar athugasemdir við framkvæmdir á vegakafla þessum.

Hins vegar minnir Þjóðminjasafn á þjóðminjalög um skyldur framkvæmdaraðila ef fornleifar ættu eftir að finnast við framkvæmdirnar.”

Umsögnin var send Vegagerðinni Reyðarfirði með símbrefi dagsettu 4. maí 1995.

Allar umsagnir liggja frammi hjá Skipulagi ríkisins þar til kærufrestur er liðinn.

3. ATHUGASEMDIR

Engar athugasemdir bárust á kynningartímanum.

4. NIÐURSTÖÐUR FRUMATHUGUNAR

Efnistaka

Í frummatsskýrslu Vegagerðarinnar kemur fram að efnistöku hafi verið beint á síður viðkvæma staði og fyrirhugað sé að haga frágangi náma í samráði við ábúendur á Unaósi, eftirlitsmann Náttúruverndarráðs á Austurlandi og fulltrúa Landgræðslunnar á Austurlandi.

Hreppsnefnd Hjaltastaðahrepps bendir á að náma í landi Heyskála (auðkennd náma C í frummatsskýrslu) sé á þeim stað þar sem sauðatað var grafið fyrir fjárskipti vegna riðuhreinsunar, auk þess sem land þar sé í sókn gróðurfarslega. Að áliti Sigurðar Sigurðarsonar dýralæknis á Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði stafar ekki smithætta af efnistöku til vegagerðar á þeim stað ef þess er gætt að fara ekki nær urðunarstaðnum en 30 metra og að hreyfa ekki við landi á svæðinu nema í samráði við ábúanda.

Náttúruverndarráð gerir ekki athugasemdir við efnistökuastaði en bendir á að samráð skuli haft við eftirlitsmann Náttúruverndarráðs á Austurlandi um frágang á efnistökuastaðum. Landgræðsla ríkisins hefur fengið fullnægjandi svör frá Vegagerðinni við sínum fyrirspurnum varðandi efnistöku.

Skipulagsstjóri ríkisins tekur undir álit Sigurðar Sigurðarsonar. Ef ekki verður unnt að taka efni úr fyrirhuguðum efnistökuastað í landi Heyskála og uppfylla skilyrði um fjarlægð frá urðunarstað þarf að finna aðra efnistökuastaði í samráði við Náttúruverndarráð. Skipulagsstjóri ríkisins telur að kröfum Náttúruverndarráðs um frágang á efnistökuastaðum sé svarað á fullnægjandi hátt í frummatsskýrslu Vegagerðarinnar.

Votlendis- og tjarnasvæði í landi Heyskála

Vegur vestan Selfljóts fer um svæði á Náttúruminjaskrá. Samkvæmt frummatsskýrslu Vegagerðarinnar verður þess gætt að tjarnasvæði skerðist sem minnst, meðal annars með því að jafna út gamla veginn á votlendissvæðinu og fjarlægja hann á um 80 metra kafla þar sem hann liggur yfir tjarnir. Gróðurfur vegsvæðisins verður skoðað ef þörf verði talin á og greinargerð þar um skilað. Mikið fuglalíf er á

votlendissvæðinu og úti á sandinum. Samkvæmt upplýsingum frá ábúendum á Unaósi er það þó minna en áður vegna ágangs minks og tófu.

Náttúruverndarráð bendir á að breyting frá núverandi veglínu sé svo óveruleg að hún muni væntanlega ekki hafa áhrif á fuglalíf svæðisins, en nauðsynlegt sé að gera úttekt á gróðurfari á tjarnasvæðinu vestan fljóts með tilliti til sjaldgæfra tegunda og/eða gróðursamfélaga og endurmeta vegstæðið ef niðurstaða úttektar leiði í ljós sjaldgæfar plöntur eða gróðursamfélög. Einnig að aflagður vegur verði fjarlægður að hluta og að ekki verði ýtt upp í vegstæðið á vegarkaflanum frá stöð 300 að stöð 700.

Skipulagsstjóri ríkisins felst á kröfu Náttúruverndarráðs um að fram skuli fara yfirlitskönnun á gróðurfari tjarnasvæðisins í landi Heyskála, enda er svæðið á Náttúruminjaskrá. Skipulagsstjóri telur að öðrum kröfum Náttúruverndarráðs hafi þegar verið fullnægt í frummatsskýrslu Vegagerðarinnar.

Selfljót

Samkvæmt frummatsskýrslu Vegagerðarinnar mun rennsli og farvegur Selfljóts breytast á meðan á framkvæmdum stendur og eftir að þeim lýkur. Gert er ráð fyrir að farvegur dýpki um 2,5-3 metra við brúarstæðið. Vatnsop fyrirhugaðrar brúar verða sambærileg við núverandi brú. Núverandi brú ásamt vegfyllingum að henni verður fjarlægð. Aðal veiðistaður ábúenda á Unaósi er í álum við brúarstæðið, og gæti hann breyst a.m.k. á meðan á framkvæmdum stendur.

Samkvæmt bréfi Vegagerðarinnar á Reyðarfirði til Skipulags ríkisins dagsettu 6. júní 1995 verður sú breyting gerð frá því sem fram kemur í frummatsskýrslu að:

„Brúin verður staðsett austan til í farvegi Selfljóts ... , þar sem aðaláll farvegsins er, þannig að aðalfarvegurinn verður á sama stað og nú er. Staðsetningin er betri m.t.t. aðrennslis frá Knarrará og beinir ánni í miðjan farveg fljótsins neðan brúar. Staðsetningin nær eystri bakka verður til þess að vinnuþlan undir brúna þarf ekki að vera eins stórt og þyrfti úti í miðjum farvegi, þ.a.l. minni efnisþörf. Einnig verður meiri rýmd í farvegi meðan á framkvæmdum stendur.

Efnistaka í farvegi Selfljóts er takmörkuð við svæði næst vegstæðinu, þ.e. þar sem breytingar verða eftir að framkvæmdum er lokið.”

Veiðimálastofnun og Veiðifélag Selfljóts benda á að fyrirhuguð brúargerð geti haft áhrif á veiðinýtingu í Selfljóti, þar sem brúarstæðið sé á hefðbundnum veiðistað. Veiðimálastofnun bendir einnig á að hafa beri samráð við hagsmunaaðila þannig að framkvæmdin hafi sem minnst áhrif á veiði á meðan vinna stendur yfir. Ennfremur að meta þurfi eftir á hvort framkvæmd komi til með að hafa varanleg áhrif á veiði í fljótinu og þá hvort gerð nýrra veiðistaða gæti komið til álita sem úrbætur.

Skipulagsstjóri ríkisins felst á þá breytingu á brú sem skýrt er frá í bréfi Vegagerðarinnar dagsettu 6. júní 1995 og ennfremur að framkvæmdatími við smíði brúar skuli ákveðinn í samráði við Veiðifélag Selfljóts, svo draga megi úr áhrifum brúargerðarinnar á veiði í fljótinu.

Búskaparskilyrði á Unaósi og Heyskálum

Í frummatsskýrslu Vegagerðarinnar kemur fram að um 2,5 ha ræktaðs lands muni spillast við framkvæmdina, en talið að á móti muni opnast ræktunarmöguleikar á um 2 ha svæði við núverandi veg í landi Heyskála. Auk þess verði ristarhlið fært að landamörkum Gagnstöðvar og Heyskála og girt sunnan vegar í landi Heyskála.

Hreppsnefnd Hjaltastaðahrepps leggur til að ristarhlið verði sett skammt frá vestari fljótsbakkanum og girt beggja vegna vegar í landi Heyskála vegna áhrifa framkvæmdarinnar á búskaparskilyrði á Unaósi-Heyskálum.

Síðar hefur orðið samkomulag meðal hagsmunaaðila um að fyrirhugaðri legu ristarhliðs verið breytt (verður austan brúar) og ákveðið að girða einnig norðan með veginum, samanber svar Vegagerðarinnar við fyrirspurnum Landgræðslu ríkisins dagsett 22. maí 1995 (sjá einnig mynd 1).

Skipulagsstjóri ríkisins felst á þá breytingu frá framkvæmdarlýsingu í frummatsskýrslu Vegagerðarinnar að ristarhlið verði fært að austurenda brúar og að girt verði beggja vegna vegar í landi Heyskála og norðan vegar í landi Unaóss vegna áhrifa framkvæmdarinnar á búskaparskilyrði, sbr. mynd 1.

Fornleifar

Þjóðminjasafn Íslands gerir ekki athugasemdir við framkvæmdina, en minnir á skyldur framkvæmdaraðila samkvæmt þjóðminjalögum ef fornleifar ættu eftir að finnast við framkvæmdirnar.

Mynd 1. Staðsetning ristarliðs og girðinga.

5. SKIPULAG

Ganga þarf frá skipulagsupprætti af fyrirhugaðri framkvæmd og er lagt til að það sé gert samkvæmt 2. málsgrein 5. greinar skipulagslaga nr. 19/1964.

6. ÚRSKURÐARORÐ

Með vísun til 8. greinar laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 63/1993 hefur skipulagsstjóri ríkisins yfirfarið þau gögn sem lögð voru fram af hálfu framkvæmdaraðila við tilkynningu, ásamt umsögnum.

Fallist er á fyrirhugaða lagningu Borgarfjarðarvegar um Selfljót einsog hún er kynnt í frummatsskýrslu Vegagerðarinnar með þeim breytingum að brú verði staðsett austan til í farvegi Selfljóts, ristarhliði verði komið fyrir við eystri brúarenda og girt verði beggja vegna vegar í landi Heyskála og norðan vegar í landi Unaóss.

Fallist er á framkvæmdina með þeim skilyrðum að:

1. Fyrirhuguð efnistaka í landi Heyskála (auðkennd náma C í frummatsskýrslu) verði unnin í fullu samráði við Alfreð Aðalbjarnarson, ábúanda á Unaósi og hvergi verði farið nær urðunarstað riðuúrgangs en 30 metra. Hamli nálægð við urðunarstað efnistöku þar verði haft samráð við Náttúruverndarráð um aðra efnistökuastaði.
2. Kannað verði gróðurfar á tjarnasvæði í landi Heyskála á og við fyrirhugað vegstæði, svo fyrir liggir yfirlit um hvort þar sé að finna sjaldgæfar tegundir og/eða gróðursamfélög. Leiði könnunin í ljós sjaldgæfar tegundir og/eða gróðursamfélög verði vegstæði endurmetið.
3. Samráð verði haft við Veiðifélag Selfljóts um framkvæmdartíma við smíði brúar.

Óheimilt er að hefja framkvæmdir fyrr en ofangreindum skilyrðum hefur verið fullnægt og gerð hefur verið grein fyrir niðurstöðum þeirra til embættis skipulagsstjóra ríkisins.

Minnt er á skyldu framkvæmdaraðila samkvæmt þjóðminjalögum ef fornleifar finnast við framkvæmdirnar.

7. KÆRUFRESTUR

Úrskurð þennan má kæra til umhverfisráðherra og rennur kærufrestur út þann 20. júlí 1995.

Reykjavík 15. júní 1995.

Stefán Thors

Halldóra Hreggviðsdóttir